

MŪSU LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS
Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
ADRESAS:
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO
Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 83 (5)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. SAUSIO MĒN. JANEIRO 27 D.

IV METAI

O KAIP SU LIETUVIŲ KALBA?..

Prasidėjus mokslo metams teks susidurti su lietuvių kalbos mokymo ir mokymosi klausimu.

Prieš 1939 m. kai visi dalykai buvo dėstomi lietuvių ir portugalų kalbomis, lietuvių kalbos mokymas nesudarė jokių sunkumų. Lietuvių tėvų vaikams vienos ir kitos pamokos buvo privalomos. Nuo 1939 m. tautinės mokyklos buvo panaikintos, paliekant teisę įstatymų ribose, dėstyti sveimąją kalbą, kaip neprivalomą dalyką, po visų kitų pamokų.

Šita teise naudojantis ir yra dėstoma lietuvių kalba. Tik reikia apgailestauti, kad nevisi tėvai siunčia savo vaikus į lietuvių kalbos pamokas. Vieni tokį savo elgesį pateisina tuo, kad vaikams dviejų kalbų mokytis yra per sunku, o kiti sako, kad lietuvių kalba esanti nereikalinga, nes vis vien nei patys tėvai, nei jų vaikai negrįšią Lietuvon.

Kaip paskiras asmuo, taip ir tautos kovoja už savo gyvybės palaikymą. Žmogus, kuris nutraukia savo gyvybės siūlą yra laikomas nenormaliu. Taip ir tauta, kuri nekojoja už savo gyvybę, už savo tautinės individualybės išlaikymą, yra serganti, pasmerkta mirčiai. Tautos kūną sudaro ne vien tik tie, kurie yra pasilikę tėvynėje, bet ir visi jos vaikai išsisklaidę po platų pasaulį. Jei lietuvis nuvyksta Australijon, Afrikon, Azijon ar Amerikon jis vis vien lietuviu ir pasilieka. Nauja vieta prigimties negali pažeisti. Kur begyventų lietuvis, jo pareiga yra ginti savo tėvynę ir garsinti jos vardą. Jau Senojo Įstatymo Šv. Rašte karšta tėvynės meilė nusakoma šiais žodžiais: "Jei tave užmirščiau, Jeruzale, tebūna užmiršta mano dešinioji ranka ir tegu pridžiūsta prie gomurio mano liežuvis, jei Tave užmirščiau, Jeruzale". O didysis lietuvių tautos dainius Maironis sako:

"Tas ne lietuvis, kurs tėvynę
Bailiai kaip kūdikis apleis;
Kuris pamins, ką bočiai gynė
Per amžius karžygių keliais".

Prie šių žodžių dar galima pridėti, kad tas jau nėra lietuvis, kuris užmiršta savo tėvų kalbą, nemoko savo vaikų gražios lietuvių kalbos, neskiepija tėvynės meilės.

Tvirtinama, kad dviejų kalbų yra per sunku mokytis, yra be pagrindo. Mokiniai, kurie mokosi vienos ir kitos kalbos yra dažnai geresni, nes jie įpranta daugiau ir sąžiningiau dirbti.

Mokėjimas daugiau kalbų yra raktas į plačius kultūrinius laimėjimus. Lietuvių tautos kultūra, jos literatūra, menas yra aukštesnis už daugelio kitų tautų, ir nors savo žemės plotais daug kartų būtų didesni. Mokantiems lietuvių kalbos yra atidaromi dideli kultūriniai lobynai.

Tėvai įvairiomis progomis perka vaikams dovanų. Patartina tarp tų dovanų pirmą eilę nupirkti gražiausią dovaną — užsakyti vaikams leidžiamą mėnesinį laikraštį "Eglutė". Skaitydami "Eglutę" pripras skaityti lietuviškus laikraščius.

Kai mokiniai po atostogų sugrįš į mokyklas, lietuvių tėvų pareiga yra pasirūpinti, kad tarp kitų dalykų jie lankytų ir lietuvių kalbos pamokas.

Iš mokinių skaičiaus besimokančių lietuviškai galima spręsti ir apie visos kolonijos tautinį susipratimą.

BRAZILIJOS ZINIOS

SÃO PAULO - NEW YORK.

São Paulo aerodrome Congonhas nusileido pirmą sykį didysis "Constellation" lėktuvas, kuris palaikys oro susisiekimą tarp šių dviejų miestų. Šio tipo lėktuvai yra vieni iš didžiausiųjų, kurie tarnauja civilinio susisiekimo reikalams. Kelionė tarp São Paulo ir New Yorko šiuo lėktuvu yra nuskrendama per 24 valandas.

"CAFESINHO" KAINA 50 CENTAVU.

Brazilijoje taip mėgstamo ir

daug geriamo "Cafesinho" (mažas juodos kavos puodelis) kaina nuo 40 buvo pakelta iki 50 centavų pagal kainų įstaigos leidimą.

Smarkus lietus São Paulyje

Pereitos savaitės trečią dieną São Paulyje buvo ypatingai smarkus lietus; ištisas kelias valandas smarkiai lyjo, ypač tarp 3 ir 5 valandos po pietų vanduo tiesiog srovėmis krito iš dangaus. Daug žemesnių miesto vietų buvo apsemta. Gatvėje 25 de Março krautuvėse reikėjo prekes perkelti

São Paulo miestui 397 metai.

Viena iš São Paulo miesto gatvių

Vienuoliai jezuitai, pirmą eilę tėvas Anchieta, 1553 m. pradžioj, iš pamaro, São Vicente, kur jau buvo įsikūrę, atvyko į dabartinio São Paulo miesto apylinkes. Sausio mėn. 25 d., Šv. Povilo atšventimo dieną buvo atlaikytos šv. mišios ir įkurta dar viena misijų stotis, toje vietoje, kuri šian dien vadinama Patio do Colegio, kur yra Secretaria de Educação.

Po 397 m. São Paulo išaugo į vieną moderniausių pasaulyje miestų. Jis yra Pietų Amerikos industrijos centras ir yra vienintelis pasaulyje miestas, esantis 800 metrų aukštumoje nuo jūrų paviršiaus su dviem milijonais ir dviem šimtais tūkstančių gyventojų.

Miesto plotas yra 933 kva-

dratiniai kilometrai, kuriame telpa 15 tūkstančių pastatų įvairioms įstaigoms ar dirbtuvėms, 370 tūkstančių gyvenamųjų namų, 23.800 krautuvų, 124 cimos. São Paulo kasdien suvartoja vieną milijoną kilogramų duonos, 420 tūkstančių kilogramų mėsos, 820 tūkstančių kubinių metrų vandens, 225 tūkstančius kilogramų cukraus. 2000 kilometrų gatvių, 350 tūkstančių mokinių lanko apie 8000 įvairių mokyklų.

São Paulo aerodromas po Chicago užima pirmą vietą orlaivių judėjimu São Paulo yra vienintelis pasaulyje miestas, kuris tokiu greitu tempu auga. Del didelio gyventojų skaičiaus didėjimo yra trūkumas 50 tūkstančių gyvenamųjų namų.

PREZ. GETULIO VARGAS

Vyriausioji Brazilijos prezidento ir parlamento rinkimų komisija oficialiai paskelbė Brazilijos prezidento ir vice-prezidento rinkimų davinius, kurie įvyko pereinamąjį spalio mėn. 3 dieną. Naujasis Brazilijos prezidentas — dr. Getulio Vargas, o vice-prezidentas — Ca-

fé Filho. Getulio Vargas buvo prezidentu prieš dabartinį prezidentą gen. E. Dutra ir valdė Braziliją per 15 metų. Naujasis prez. aplankė antradienį prez. Dutra Catete rūmuose. Sausio mėn. gale prez. Vargas perims Brazilijos valdžią.

ti į aukštesnes lentynas; vietomis vanduo apsemė gatves iki 75 centimetrų gilumo.

KAVOS KAINA.

São Paulyje kavos kaina nepakeista ir galioja ateičiai: detalistai pirkliai perka po Cr\$29,10 už kilogramą ir parduoda vartotojams už Cr\$ 2,00.

MONTUOJAMI "VOLKSWAGEN" S. PAULYJE

Automobilių montazo bendrovė «Cia. Distribuidora General Brasmotor» jau pradėjo pagarsėjusių vokiečių «Volkswagen» automobilių montazą. Netrukus šie automobiliai bus ištiesai montuojami šioje bendrovėje, panaudojant taipgi tam tikrą dalį vietinės medžiagos. Montazo darbus orientuoja du vokiečių teknikai,

specialiai pakviesti iš Vokietijos «Wolkswagenwerk» fabriku.

MILREISŲ BANKNOTAI IŠ APYVARTOS.

Nuo vasario mėn. 1 dienos išimami iš apyvartos 100 milreisų banknotai (Estampa 16) Iki liepos mėn. 1 dienos šie banknotai bus keičiami be jokios nominalinės vertės nuostolio.

Nauji laivai.

Laivininkystės bendrovė «Companhia de Navegação Costeira» perka iš Šiaurės Amerikos 12 naujų laivų. Iš jų 3 — keleiviniai, 8 — frachto ir 1 — vilkikas. Jie visi tarnaus Brazilijos pakrančių susisiekimo tarnyboje.

BRAZILIJOS PRAMONĖ VENECUELOJE

Iš Caracas pranešama, kad Brazilijos žinomas industrialas Francisco Matarazzo veda Venecueloje derybas su vietos industrijos atstovais ir valdžios įstaigomis, kad įsteigtų Venecueloje dideles tekstilės įmones.

Pomidorai Pernambuco.

Pernambuco valstybėje randasi didžiausios pomidorų plantacijos, galbūt, iš viso pasaulio. Praeitais metais ten buvo pamidorais apšodinta 12.000 hektarų, ir derlius prašoka visų kitų Brazilijos valstybių gautų pomidorų kiekį.

Nelegalūs imigrantai.

Rio de Janeiro uosto policija suėmė 6 vengrų tautybės asmenis, kurie iš laivo išlipo Rio mieste nebeužsakydami į laivą. Jie bus pasiųsti į Argentina, o iš ten pervežti į Boliviją, į kur jie turi įvažiavimo vizas.

S. CARTANO DO SUL 60.000 GYVENTOJU.

Pagal paskutinio gyventojų surašymo davinius žinomam São Caetano pramoningame priemiestyje gyvena 60.000 gyventojų. Šis gyventojų skaičius yra žymiai didesnis negu 1940 metais.

KOREJOJE

Šią savaitę Kinijos valdžia pati pasiūlė padaryti "laikinas paliaubas" Korejos fronte maždaug tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir savo atsakyme į UNO rezoliuciją — nutraukti karą. Šis kiniečių pasiūlymas buvo atmetas. Vašingtone yra aiškinama, kad šis kiniečių laikinų karų paliaubų planas turi tikslą išlošti laiką, per kurį kiniečiai nebombarduojami iš oro galėtų sutvarkyti savo tiekimą į Korejos frontą. Be to šiuo "taikos" pasiūlymu kiniečiai nori pasunkinti amerikiečių Kiniją pasmerkiančios rezoliucijos nubalsavimą UNO polit. reikalų komisijoje. Tuo tarpu J.A. V-bių pozicija darosi kas kartą vis aiškesnė ir stipresnė: pereitą antradienį J.A. V-bių senatas vienbalsiai nubalsavo rezoliucijos projektą, kur reikalaujama, kad Kinija nebūtų priimta į UNO ir kad būtų tuojau pasmerkta kaip užpuolikė.

Pačiame gi Korejos fronte padėtis tebesitęsia be didelių mūšių. Iš įvairių fronto ruožų komunistų divizijos "paslaptinai" pasitraukė toliau į šiaurę. 200 kilometrų ilgio fronte UNO kariuomenės patruliai daro žygius užmegsti su priešų ryšį, kur jis nutrū-

(Nukelta į 4 pusl.)

Lietuvių Tautos Ateitis Ir Seima

Vysk. V. Brizgys

Mūsų tauta savo praeityje yra turėjusi labai baisių laikų. Ne kartą ir patys lietuviai, ir svetimieji, žiūrėdami į jos kančias, klausdavo: ar ši nedidelė tauta begalės atsi laikyti. Nekalbant jau apie kryžiuočių, švedų karų ir maro laikus, dar netolimaishio caro viešpatavimo metais politikams ir mokslininkams atrodo, kad lietuviai nebeatsilaikys ir Rusija juos nutautins. Tuomet stropiai imtasi rinkti mūsų tautosaka, kad tos seniausios Europoje tautos turtus bent mokslo reikalams dar išlaikytų. Tačiau lietuvių tautos sveiką dvasią ir jos aukštą dorovę apvylė visus pesimistų laukimus — lietuviai neištautėjo, neišnyko, bet stiprėjo ir augo skaičiumi.

Šiandieniniai laikai mūsų tautai yra neapsakomai žiaurūs. Rusijos raudonojo karo politika siekia pavergtuosius visiškai išnaikinti, juos išžudant ir išskleidant po svetimų kraštus. Kiek bedieviškasis komunizmas jau yra išnaikinęs lietuvių, kiek jų ištrėmęs, manau, negaėtų pasakyti nei pats vyriausias Rusijos budelis — Stalinas, nei jo tarnai. Ten žemesnieji bu deliai turi labai didelės galios politiškai neištikimųjų žudyme. Iki šiol Rusijoje jau likvi duoti net du vyriausieji NKVD komisarai. Atsimintina, kad Višinskis vienos bylos eigoje pasmerkė nužudyti kelis maršalus, visą eilę generolų ir apie 5000 aukštesniųjų karininkų, neskaitant žemesniųjų, einančių po kapitono laipsnio.

Jeigu rusai taip elgiasi su savaisiais, tai galima sprasti ką jie daro pavergtiems — Rusijai nepatikimiems žmonėms. Tų žudynių nepajėgia sulaukyti jokios politinės priemonės kaip tai konferencijos, memorandumai... Stalinas ir jo tarnai nepaiso nieko. Todėl ir šiandien ne vienam kyla klausimas, ar mūsų tauta pajėgs pernešti dabartinę nelaimę, ar ji begalės atsilaukyti... Juk yra buvę didelių ir mažų tautų, kurių jau dabar nebėra. Vienas jų išnaikino žiaurus kairynai, kaip šiandien daro rusai, kitos išnyko be karų, be vergijos, nuklydusios nuo tiesaus gyvenimo kelio.

Tačiau turime ir kitokių pavyzdžių. Čia svarbus žodis priklauso ir mūsų tautai. Nuo kryžiuočių laikų ji niekad ne turėjo ramybės, bet neištautėjo. Priešingai — ypač paskutiniu savo nepriklausomo gyvenimo periodu ji parodė tiek išminties ir kūrybinės jėgos, kad tiesiog reikia stebėtis, pažvelgus į taip gražiai atsistačiusią Lietuvą.

Paminėtinas ir Kanados lietuvių pavyzdys. Nedaug ten jų tebuvo, kai prieš 176 metus pateko prancūzų valdžion. O šiandieną gi jų yra apie keturis milijonus — su savo gimtąja kalba, su tautiniais papročiais... Be to, tas skaičius kas metai auga. Kanados prancūzai rodo gražų pavyzdį už žydus, už daugelį lietuvių išėvijoje ir net už pačius airius. Mat, šitie prarado savo kalbą, o kas ją praranda, tas netenka dalies savo dvasios ir greitai net tautinės samonės. Kanados prancūzai gyvendami toli nuo tėvynės, per kelis šimtus metų išlaikė savo gimtąją kalbą! Dėmesio vertas yra ir žydų elgesys. Jie, dabar (savo gimtąją) nors dar nevisiškai atsikariavę savo tėvynę, kurios

žydai buvo netekę prieš devynioliką amžių, šiandien ją važiuoja iš viso pasaulio.

Pasikeitus laikams, ir lietuviai iš visų žemės kraštų, iš Sibiro vergijos, iš Lietuvos girių — visi tremtiniai ir seniau atvykusieji — vėl rinksis į savo šalį, kurią Dievo Apvaizda nuo amžių skyrė mūsų tautai. Reikia tikėtis, kad lietuvių tėvynės suvažiuos daugiau kaip žydų Palestinoje. Bet kokios bus mūsų tautos tolimesnės augimo bei vystymosi perspektyvos, priklausys nuo to, kokios bus šeimos.

Jeigu genda ir žūsta šeimos, turi gesti ir žūti visa tauta. Ir priešingai, jeigu yra tvirtos ir sveikos šeimos, tokių tautų niekas negali išnaikinti. Mūsų nedidelė tauta žymiai sumažės dabartinėje nelaimėje. Todėl jau dabar kiek vienam lietuviui turi rūpėti jos išlaikymo ir augimo klausimas. Tauta auga ir miršta šeimoje. Taigi labai svarbu, ar šeima savo tautos atžvilgiu išpildo tas pareigas, kurias ne kokie valstybių vadai, bet pats Dievas yra uždėjęs.

Dabar klausime kokios šeimos prisideda prie savo tautos išlaikymo ir jos augimo? Nėra abejonės, kad tik skaitlingos šeimos. Jau nekalbant apie bevaikes ar vienavaikes šeimas, reikia pasakyti, kad prieš augimo neprisideda tos, kurios turi po du ar po tris kūdikius. Mat, dalis žmonių miršta, nesulaukusi subrendusių, dėl įvairių priežasčių, nekuria šeimos židinio. Kur šeimose vaikų skaičius nepasiekia bent keturių ar penkių, tos tautos neatsilaikys — jos mažėja. Kad tauta augtų, reikia skaitlingų šeimų. Lietuvą per tiek daug nelaimių veda ir palaiko gyva tik gausios ir doros šeimos. Tad ir ateityje mūsų tautos pagrindu lieka ne kas kita, kaip tik skaitlingos šeimos.

O kad šeima palaikytų savo tautą, jai yra reikalingas tautinis grynumas. Tautiškai mišrioje šeimoje vienai pušei yra lemta žūti, nes arba vyras paskui save nuveda moterį ir vaikus, arba moteris vyrą. Labai retas atsitikimas, kad mišrioje šeimoje abu išliktų išlikimui savo savo tautai ir dėl to nekiltų nesuipratimų. Kad išvengus ginčų dažnai vyras ar moteris paniekina savo tautybę iš nu eina pas svetimus. Jų vaikai taip pat atitenka kitai tautai. Jie turi vadintis tuo kuo jie nėra, o kartais visai ignoruoti savo kilmę. Per mišrias šeimas kadaise ir Lietuva neteko savo diduomenės — net kunigaikščių kilmės. Ji atiteko gudams ir lenkams. Tuo pačiu būdu ir išėvijoje lietuvių tauta netenka dangelio savo sveikų liaudies vaikų.

Taigi norint mūsų tautą išlaikyti ir išauginti, reikia skaitlingų, religinių ir dorų šeimų, nes tik jose išauga žmonės sveikos dvasios. Imant tautiniu atžvilgiu reikia grynų šeimų, nes mišriosios žūva savo tėvynė. Kitų priemonių išlaikyti tautai nėra. Tur tai, mokslas yra reikšmingi, bet ne pirmaeiliai. Jais neišlaikys ir neišugdys tautos. Jeigu turtais ir mokslu sviilioti svetimieji taptų lietuviais, tas neatneštų paguodos, nes jie nebūtų tikri lietuviai, bet tik savo tautybės atsižadėję žmonės. Tokie šliejasi ten, kur geriau gyventi.

Ir šiais skaudžiais laikais mes turime vilties, kad mūsų tauta, per tiek amžių išlaikiusi sveiką dvasią ir toliau ne pamirš kas yra tikroji jos gyvybės jėga. Lietuva pakils ir gyvens! Tiesa, nežinome kaip ilgai dar reikės mūsų tautai kentėti ir kiek jos be išliks.

Poetas Milašius, atspėjęs

Lietuviai PASAULYJE

LIETUVOS DIPL. ŠEFO
MIN. ST. LOZORAICIO
K E L I O N Ė

Diplomatijos šefas ministeris Stasys Lozoraitis iš Romos buvo nuvykęs į Londoną, Paryžių ir Čurichą.

Londonė jis tarėsi su min. St. B. K. Balučiu bei susitiko su vienos veikėjų lietuvių organizacijų posėdyje bei kitomis progomis. St. Lozoraitis lankėsi pas Estijos ir Latvijos pasiuntinius ir dalyvavo latvių tautos šventėje. Jis taip pat užmezgė santykius su Anglijos parlamento nariu grupe, kurie jį pakvietė pusryčių, ir susitiko su Lenkijos užsienių reikalų ministru.

Paryžiuje St. Lozoraitis lankėsi užsienių reikalų ministerijoje, kur buvo priimtas generalinio politikos reikalų direktoriaus.

Po konferencijos su Lietuvos atstovu Prancūzijoje Dr. S. Bačkio jis turėjo progos tęsti pasikalbėjimus, pradėtus Romoje, su b. Estijos užsienių reikalų ministru K. R. Pusta, kuris po kelių mėnesių praleistų Europoje, grįžo į Jungtines Valstybes.

Lietuvos diplomatijos šefa Lozoraitė Paryžiuje aplankė Gudų Rados pirmininkas M. Abremčik, kuriam Lozoraitis padarė atitinkamą pareiškimą dėl apgailėtinos ir nepagrįstos laikysenos, kuria Rada pasirinko Lietuvos atžvilgiu.

Red. pastaba: Gudų Rada (Taryba) ir būsima Gudų valstybė pretenduoja įjungti Lietuvos sostinę Vilnių ir... Karaliaučių. Būdinga, kad gudai pasirinko Lietuvos valstybės ženklą — Vytį savo valstybės ženklu.

Vilniaus Lietuviai

Atsakydami į lenkų generolo Anderso ir kitų vadovaujančių Lenkijos egzilinių politikų akcija Vilniaus miesto ir krašto reikalui, kuria siekiama Lietuvos sostinę Vilnių ir gretimas sritis įjungti į būsima Nepriklausomos Lenkijos valstybę, pirmieji čia pakėlė balsą JAV gyvenantieji Vilniaus krašto lietuviai, susiorganizuodami ir Čikagoje įsteigdami Vilniaus krašto lietuvių Sąją.

Gausus ten susirinkusių lietuvių skaičius, kilusių iš Vilniaus krašto, nutarė, — daryti žygius sujungti visus lietuvių vilniečių kovai už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą su sostine Vilniumi, budėti Vilniaus krašto reikalų sargyboje, atremti neatsakingų imperialistų siekimus Vilniaus reikalui.

Be to, Sąjunga pasistatė vienu savo didžiausių tikslų visomis išgalėmis remti VLIKą ir ALT, kaip vadovaujančius veiksmams už Lietuvos atstatymą, aktyviai bendradarbiauti su visomis lietuviškomis organizacijomis. Nusistatyta palaikyti glaudžius ryšius su tais ukrainiečiais, kuriems grėsia panašūs pavojus, kaip ir lietuviams.

Laikinojo Sąjungos valdy-

paskutinio karo baisybės ir taip pat pramatęs lietuvių tautai nelaimę už dvasinę kultūrą, jai pranašavo garbingą ateitį pasaulyje. Dieve, padėk, kad visi šios gadynės lietuviai savo gražiu šeimyniniu, tautiniu susipratimu ir kilniais darbais taptų verti šios pranašystės.

Zigmas Žilinskas atvyko Kanadan ir laikinai apsigyveno Londone Ont. kur gavo darbą savę specialybėje, taikomojo meno šakoje.

Jo gyvenimo Odiseja yra nepaprastai įdomi, nes jis, per gyvenęs audringus laikus, mažą baidare per Baltijos jūrą slapta atvyko į Daniją, o iš ten persikėlė į Kanadą.

Argentinos meno magazinas «Historium» 130 Nr. pas kelbė Čiuro straipsnį apie M. K. Čiurlionį. Žurnalas taip pat įdėjo Čiurlionio atvaizdą ir jo «Piramidžių Sonatos» re produkciją.

Argentinoje, Avelanadoje, karnavalo metu buvo išrinkta grožio karalienė Irena Lilija Gudeliūnaitė. Dabar ją pakvietė ispanų filmų bendrovė dalyvauti kino filmose. Grigaliūnaitė su ta bendrove pasirašė sutartį vaidinti, kaip artistė, ispanų kalba sukamo se filmose

Buvusio Lietuvos teisingumo ministerio A. Žilinskio 1943 metais rusų nukankinto Sibire, duktė Dalia Kamilė Žilinskaitė, pernai buvo pakviesta vaidinti švedų filmų bendrovės statomose filmose. Išvykama į pietinę Prancūziją, kame gyvena jos motina, ji dalyvavo vienoje filmoje, kurioje vaidino nelaimingos čigonės rolę. Filma skiriama vaikams, ir netrukus pasirodys Švedijos ekranuose.

«VOICE OF AMERICA»

Amerikos Valstybės Departamento Pabaltijo skyriaus direktorius Herald Wederal pranešė Amerikos Lietuvių Tarybai, kad vasario mėn. vyks duryje, «Voice of America» duos lietuvišką programą. Pradžioje kasdien bus skirta 15 minučių, o vėliau pusė valandos.

«Voice of America» yra suorganizuota tiems kraštams, kuriuos okupavo Sovietų Sąjunga. Jos tikslas nuvesti ir informuoti tų kraštų gyventojus, kad netikėtų rusų varoma propaganda ir išgirstų teisybės žodį apie Vakarų demokratijas bei daromus jų žygius. Dabartiniu metu transliacijos vyksta 29 kalbom. Jų siųstuvai yra išmėtyti po įvairias vietas, pritaikyti siunčiamiems kraštams. Tarybų Sąjungos vadams dėl to sugėdė visus dantis. Jie ėmėsi kontrapriemonių ir aplink Maskvą įrengė apie 100 trukdymo punktų.

Ar šioji programa pasieks Lietuvą, kur visi aparatai yra taip įrengti, kad būtų galima klausyti tik Maskvos nudėvėtas plokšteles apie Staliną. Be to, per visą transliuojamą programą jie duos kažkių muziką, birbs devyniais svirpliais. O tačiau vistiek girdės. Girdės ir tie, kurie yra aukščiau pakopę valdžioje, poniš kai valgo, kabinas per šventes svarinius ordinus ir turi gerus radio aparatus.

Paklausys tie šuneliai, o gal pasidarys neįjauku. O gal susimąstys...

Girdės ir kiti žmonės, atras būdų ir priemonių patys pagaminti radio aparatą. Viecas išgirdęs, gyvom lūpom atsargiai žinias skleis tolyn.

Tuo «Voice of America» (Amerikos Balsas) įneš daug šviesos į lietuvių naktį.

bon išrinkti: A. Dundulis, A. Stankus ir S. Simkus; statutu ruošti komisijon: S. Šlape lis, Antulis ir Zavadskas.

Žinomas Did. Britanijos parlam-ras Prof. D. S. Savory, Lordų rūmuose specialiai iškėlė Lietuvos problemą, už klausdamas valstybės sekretorių, ar Anglija, atsižvelgdama į tai, kad tebeprapažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas de jure, yra pasirošusi iškelti JT Saugumo Taryboje tų kraštų gyventojų teroro ir deportacijos klausimus.

1950 m. 12. 2 d. Sightharting'e (Austrijoje) mirė prel. prof. Dr. Pranas Penkauskas. Velionis buvo gimęs 1889, 2. 28 d. Dansodžiuose, Lietuvoje.

Vilniaus miesto vyr. inžinierius ir architektas Vytautas Žemkalnis pradėjo dirbti Melbourne (Australijoje) miesto planavimo skyriuje ir planuoja besipiečiančio šio milijoninio miesto statybos darbų kryptį.

Australijos lietuvių suorganizuota spaustuvė pradėjo darbą, šios spaustuvės pagrindinis uždavinys pagelbėti laikraščiu: — Australijos Lietuvos — pasidaryti tikru spaustuvės organu, nes lig šiol jis pasirodydavo šapigrafu spausdintas.

Bet ši pirmoji lietuvių spaustuvė Australijoje bus naudinga ir leidžiant knygas.

Los Angeles mieste prof. K. Alminausko iniciatyva yra suorganizuota lietuvių kalb. D-jos skyrius. Laikiniai pirmi ninkauja prof. Alminauskas, kuris dabar yra etatiniu profesoriumi Loyolos universitete.

Dailininkui Povilui Puzinui, «Lietuvių Dienų» meno dalies redaktoriui, už kūrinių «Tremtinė», Los Angeles miesto parodoje, menininkų komisijos buvo pripažinta antra vieta. O lankytojų balsavimu jis gavo pirmąją vietą. Jo kūriny buvo pripažintas geriausiu šių metų piešiniu. Miesto majoras dailininkui suteikė medalį.

Dail. Tamošaičiai Kanadoje ieško vietovės lietuviškam kaimui Montreale apylinkėje. Iki šiol tinkamiausia vieta numatyta ties Kingstonu, pusiaukely tarp Montreale ir Toronto, šalia Laurino upės.

Lietuviškame kaime norima pastatyti lietuviškus pastatus ir įvesti lietuviškas tradicijas.

Dr. A. Šešplaukis, gyv. JAV, paruošė spaudai o leidykla «Sūduva» jau baigia spausdinti kišeninį kalendorių 1951 m. kur telpa svarbiausios Lietuvos istorijos datos, žymesnės literatūros datos, Lietuva skaičiuose, pasaulio lietuvių spauda. pašto tarifas ir kitokios informacijos.

Jaunas gabus dailininkas

PREMIJA ROMANUI!

«Draugo» korespondentų klubo iniciatyva, Čiurlionio vardo ansamblis sutiko Čikagoje 1951 m. balandžio mėn. 59 d. operos rūmuose duoti koncertą, kurio pelnas skiriamas premijuoti geriausią romaną.

Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 puslapių ir patiekta juri komisijai ligi 1951 m. spalio mėn. 1 dienos.

Pelnas, gautas už išplatintą atspausdintą romaną, skiriamas nuolatinei 1000 dolerių premijai sekantiems metams.

Kanadoje

Londono, Ontario provincijoje, gyvena Statkus, yra pirkęs viešbutį už 60.000 dolerų. Viešbutyje yra 25 gyvenamieji kambariai ir valgykla. Prie viešbučio yra prisiglaudę daugelis atvykusių iš tremties lietuvių.

Skelbiama, kad Toronte gyvena apie 4.000 lietuvių DP todėl kai kas šį miestą vadina «Dipukų miestu».

Daugelis randa galimybių visokiame padėtyse. Kai kurie Lietuvoje turėję puikias tarnybas, čia, sakoma, turi vargti prie paprasto darbo.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Delhi, Ont. skyrius paleido tarpe lietuvių šūkį: — Atskivieskimo visus tremtinius lietuvius norinčius imi gruoti į Kanadą! — Pabaigoje šūkio paduota eilė vietų, kuriose užpildomi reikalingi atkvietimo dokumentai.

Atvykęs iš tremties A. Adomavičius su vienu kanadiečiu įsteigė mūro darbų rangovų firmą «National Contractor», kuri jau paėmė milijoninės vertės statybą Londone.

Firmos savininkas pasiryžęs darbininkus samdyti tikrai iš lietuvių tarpo, pirmojo vietoj savo mokinius mūrininkus.

Loup City, Nebraska, dienraštis «The Sherman County Times» įdėjo platų aprašymą apie naują miesto ir apylinkės veterinarą dr. Kazį Almiņą.

Laikraštis rašo, kad dr. K. Almiņas yra baigęs Dotnuvos Ž. Ūk. akademią, taip pat išėjęs Berlyno ir Berno universitetus ir studijų reikalais ap lankęs beveik visas Europos valstybes. Grįžęs į Lietuvą profesoriavęs aukštosiose mokyklose, o tremtyje taip pat dirbęs Baltijos universitete.

Iki šiam laikui Danijoje esantieji lietuviai, lygiai kaip ir kitų kraštų tremtiniai, gyvena čia sunkiai ir gana suvaržyti. Danijos valdžia juos laikė maždaug internuotais ir nedavė jiems tų teisių, kurias turi laisvi žmonės. Dabar, kai Danijoje esančių tremtinių skaičius žymiai sumažėjo, ir Danijos valdžia juos pradėjo daugiau respektuoti, suteikdama tokias teises, kaip turi šiaip jau užsieniečiai.

Pabaltiečių tremtinių organizavimas valdžiai betgi nėra labai mielas, nors visiškai to ir neneigia.

Nauja padėtimi nutarė pasinaudoti čia esantieji lietuviai ir įsteigti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyrių. Jau ruošiamas statutai, kuris netrukus bus pasiūstas VLIKui patvirtinti.

Čia gyvena tik 150 lietuvių nors dar 1946 metais jų čia buvo per 1000.

Čikagoje veikia prieš 26 metus įkurtas Lietuvių moterų klubas, kuris šiandien yra viena veikliausių moterų organizacijų Amerikoje.

Klubo tikslas darbuotis Lietuvos reikalams, rūpintis labdaryste ir veikti socialinio

dendravimo srityje.

Tuoju po pirmojo pasaulinio karo, klubas daug padėjo globoti likusius Lietuvoje našlaičius. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpyje klubas palaikė kuo tampriausius ryšius su savo tėvų kraštu — siuntė savo atstovus į pasaulinį lietuvių kongresą Kaune, rėmė transatlantinius skridimus, rinko aukas ir aukojo Ginklų Fondui ir tt. Klubas narių pastangomis buvo per BALFą ir tiesioginiai pasiūstas daug siuntinių maisto ir drabužių tremtiniams į Europą.

Šiais metais klubui vadovauja visuomenės veikėja Marija Rudienė.

Argentinos lietuvių šv. Cicilijos vardo choras, energingo muz. V. Rymavičiaus vadovaujamas, ruošiasi naujų lietuviškų plokštelių įdainavimui. Bus įdainuotas Lietuvos Himnas, Vasario 16 d. muz. V. Rymavičiaus ir eilė kitų lietuviškų dainų.

Plokštelių įdainimą, t. y. matricos pagaminimo išlaidas padengia vietos lietuviai patriotai.

Pianistas virtuozas A. Kuprevičius, šiuo metu gyvena Buenos Aires, ir turėjęs čia visą eilę pasisekusių piano koncertų, nuo spalio mėn. pradėjo vadovauti Tautinio Ansamblio chorui.

Argentinoje, Rosario mieste kuriasi nauja lietuviška parapija, kurios kūrėjai yra tėvai Marijonai, kun. K. Vengrui energingai vadovaujant. K. Vengras yra neišsemiamos energijos lietuvis atvykęs į Argentiną iš šiaurės Amerikos.

Julius Kakarieka, atstovavo Santiago, Čilės valdžios universitetą. Pan-Amerikos Geografijos — Istorijos instituto suvažiavime.

Pirmoji Brazilijos Sostinė São Salvador (Bahia)

Daugeliui mūsų gal būt visai nežinoma, kad dabartinės Bahios valstybės sostinė São Salvador beveik pusė šimtmečio buvo visos Brazilijos Sostinė! O tik vėliau, Don João II-jam atvykus iš Portugalijos, sostinė buvo perkelta į Rio de Janeiro.

Americo Vespucio pirmasis atrado Bahios įlanką ir pavadino ją «Bahia De Todos os Santos» (Visų šventųjų įlanka). Tai atsitiko 1503 metais. Tik po 7 metų — 1510 Bahios įlanką vėl pasiekė baltasis žmogus.

Diogo Alvares Correia komanduojamas laivas sudūžta netoli šios įlankos krantų. Kapitonas ir keletas įgulos narių išsigelbsti iš šėlstančių bangų, bet pakliūna į dar žiauresnes laukinių indėnų Tupinambas rankas, kurie negailingai išžudo visus, palikdami tik kapitoną Diogo Alvares.

Laimingu sutapimu jam pavyksta išgelbėti savo šautuvą su paraku ir progai pasitaikius, jis nušauna skrendančią paukštį. Trenksmo, ugnies ir nušauto paukščio paveikti, laukiniai pavadina jį «Caramuru» (Ugnies vyras). Jis greitai įgauna laukinių pasitikėjimą ir apsiveda su vienu vado dukterimi «Paraguanu». Po vestuvių Caramura įkūrė miestelį, kurį pavadino São Salvador.

Po keletos metų prie įlankos nuleido inkarą vienas prancūzų laivas. Diogo Alvares sugalvoja grįžti į Europą. Atvykęs su savo žmona į Parizį, jis negalėjo važiuoti į Portugaliją. Prancūzai pamatę pirmą kartą laukinę moterį, atvežtą iš taip tolimo ir nepažįstamo krašto, surengia dideles iškilmes, kurių metu Alvares žmona apkrikštijama.

Krikšto tėvais buvo pats Prancūzijos karalius Henrikas II su žmona.

Tikėdamiesi pasipelninti naujame krašte, prancūzai parūpina keletą laivų, ir Diogo Alvares grįžta atgal į savo naują tėvynę, tačiau prieš tai jam pasiseka painformuoti Portugalijos valdovą D. João III apie Brazilijos kolonizacijos reikalingumą.

Diogo Alvares grįžus į Bahiją, miestas pradeda smarkiai augti ir kolonizuotis, didėjant naujojo miesto svarbumui, D. João III paskiria Tome da Souzą generaliniu Brazilijos gubernatoriumi.

1549 metais naujasis gubernatorius su penkiais laivais įplaukia į Bahiją. Tuoju pat pastato keletą didelių pastatų ir aptveria miestą siena. Alvares tuo laiku jau smarkiai pasenęs, bet vis tiek jis daug padeda naujam gubernatoriui sudarydamas taikos sutartis su laukinių indėnų tautelėmis.

Nuo šio laiko São Salvadoro miestas pasidaro Portugalijos Amerikos sostinė. Naujoji sostinė greitai plečiasi ir auga. Gubernatoriai yra dažnai keičiami, taip pat ir miesto likimas nėra pastovus ir ramus: didelis olandų laivynas puola miestą ir be didelio pasipriešinimo jį užima.

Olandai išlaiko miestą savo rankose iki 1625 metų vasario mėnesio, kuomet atvykusi portugalų ir ispanų armada išvaduoja miestą iš olandų jungo.

Dar ir vėliau São Salvadoro miestiečiai dažnai turi ginti miestą nuo puolančių olandų, bet nors ir būdami žymiai silpnesni už savo puolikus, visada sugebėjo išstumti olandus atgal į jūrą.

Tikrai 1763 metais Brazilii-

(Nukelta į 4 pusl.)

— Čia sustok... štai, ten kur juodoja eglė (23) laite, guli maišai, — pasakė Mykoliukas, rodydamas ranka.

Barkus sustabdė automobilį, iššokęs iš jo užėjo iš užpakalio, ištraukė vieną enkavedistą, pasikišo po pažastim, paskui kitą ir pasakė Mykoliukui: «Palauk čia ir žiūrėk! Aš tuoj sugrįšiu», peršoko pakelės griovį ir nuėjo greitais žingsniais prie eglėnėlio.

Mykoliukas žiūrėjo į Barkų, kaip jis taip lengvai padarė, tartum, ten būtų ne vyrai, bet pelų maišai — taip lengvai Barkus juos kilnojo.

— Jis už jautį stipresnis... Apsaugok Viešpatie į jo rankas patekti, — galvojo Mykoliukas.

Po keletos minučių Barkus sugrįžo nešdamas du maišus mėsos.

— Padariau mainus, nors ir be magaryčių, — paaiškino Barkus, dėdamas maišus automobiliui.

— Palauk, aš atsiimsiu magaryčias, — pasakė Mykoliukas ir Barkui nespėjus net paklausti, kaip jis padarysias, Mykoliukas jau buvo po eglaitėmis. Netrukus Mykoliukas sugrįžo atgal prie automobilio. Jis parnešė abiejų enkavedistų uniformas, kepurės ir net batų nepamiršo.

— Palikau juos tik su baltiniais. Jiems dabar vistiek, neperšals, o mums jų uniformos gali kartais praversti, — aiškino Mykoliukas. — Na, o gal šita priedo paliksim? — dar pastebėjo jis Barkui rodydamas į automobilį prirakintą enkavedistą.

— Ne, šita turim pristatyti Lūšiui... — atsakė Barkus lipdamas šoferio kabinon.

Barkus paėmė vairą, ir automobilis dingio tamsoje, nerdamas vieškeliu Varenos link.

Gavrilkas «bekelnis» ir Marfos vyras sugrįžę pasiimti mėsos, privažiavo prie eglaitės. Gavrilkas iššokęs iš ratų nuėjo pasiimti maišus, o Marfos vyras tuo tarpu apgręžė arklių vieškelio link.

Pirmasis atmetęs šakas pasilenkė, norėdamas ištraukti maišą. Bet vietoje maišo, jis pajuto, kad sugriebė kažką apvalų ir plaukuotą. Toliau pirštai apčiupinėjo nosį ir burną, ir jam plaukai pasišiausė ant galvos.

— T-t-t-tu-rrri degtukų? — prakoše jis kalendamas dantimis.

— Turiu! Kas yra? — atsakė antrasis.

— Pa-pa-paššš-viesk! Aa...ašš k-k-kažžžin-ka la-la-lai-kau rrrrankeje...

— Ką tu laikai?

— Pa-pa-pa-tam-sy n-n-ne ma-ma-tyt. — jau nuo išgąščio nesavų balsu išstėnėjo Gavrilkas.

— Laikyk stipriai. Nepaleisk. Aš tuoj užžiebsiu degtuką, — pasakė Marfos vyras knaisiodamasis kišenėse.

— L-l-l la-lai-kau, — prakoše Gavrilkas, dar tvirčiau įsikibdamas enkavedistui į plaukus.

Ir kada Marfos vyras užžiebė degtuką, Gavrilkas «bekelnis» pamatė, kad maišai su mėsa virto lavonais.

— Hi-i-y! — sustaugė jis laukiniu balsu, siaubo pagautas ir šoko bėgti, tiesiai per savo draugą, parmušdamas jį ant žemės.

— Yy! — pakartojo antrasis pašokdamas nuo žemės ir skriodė paskui savo suokalbinką... bet užmynęs karvės pilvą paslydo ir antrą kartą žnektelėjo aukštelininkas, net žemė sudunksėjo.

Antrą kartą Marfos vyras nuo žemės jau nepajėgė taip mikliai pašokti, nes krisdamas taip tvokstelėjo pakaušiu į karvės ragus, kad jam iš

akių net žiežirbos pasipylė. Atsistojo jis ant kojų stenėdamas ir trindamas delnu pakaušį. Bet toje pusėje, kur dingio jo draugas, jis išgirdo pagalbos šauksmą. Nieko nelaukdamas jis šoko tenai, ir nubėgęs prie pelkių rado Gavrilką iki pažastų įsimaknojusį liūne, — jis abiem rankom laikė įsikibęs už juodaksnio krūmo ir mėgino išsikapanoti viršun, bet tas jam niekaip nesisekė.

Pagriebęs už plaukų vargais negalais jis išvilko Gavrilką ant kranto.

Pirmasis prakalbėjo Marfos vyras: — Dabar tai įkliuvom. Kaip tie lavonai atsirado, ten kur palikome maišus? Nesuprantu! Kas dabar daryti? Taip palikti negalima. Einam pažiūrėti...

— Eik t-t-tu vienas, a aš n-n-nei-siu, — atsakė Gavrilkas «bekelnis», negalėdamas pataikyti dančio ant danties.

Jis buvo dumblinas ir šlapias iki paskutinio siūlo. Marfos vyras dar pakalbino jį eiti pažiūrėti kas ten ištikrųjų yra ir matydamas, kad tas vistiek neis, palikęs draugą kur jis sėdėjo, nuėjo pats vienas.

Jis atsiklaupęs pradėjo rankomis glostyti žemę ir suradęs degtukų dėžutę, kuri jam ten anksčiau iškrita iš rankų, užžiebė degtuką ir pamatė tuos pačius negyvėlius, kaip buvo palikę. Jis buvo šokęs vėl bėgti, bet susivaldęs pradėjo galvoti: ką daryti?

Kitos išeities nesuradęs nutarė, kad reikia tuos lavonus paslėpti. Ilgai nesvarstęs, atsinešė iš vežimo kastuvą ir pradėjo kasti duobę. Už valandos viskas buvo baigta. Enkavedistus ir karvės liekanas suvertė kartu, ir duobę užlyginęs nuėjo pažiūrėti Gavrilkos. Pastarasis tebesėdėjo toje pačioje vietoje ir tyliai niurgė.

— Tai kokių čia velnių dabar sėdi ir niurgė. Važiuojam namo! Viskas jau tvarkoje. Tik mėsa prapuolė. Kelkis! — paragino Marfos vyras.

— A-š n-ne-ei-siu! Eik tu vie-vie-nas, — kar-tojo be paliavos Gavrilkas «bekelnis».

Negalėdamas su savo bendru susikalbėti, Marfos vyras prievarta įvertęs jį vežiman parvežė namo.

Tačiau namuose su Gavrilką dar blogiau pasidarė. Jis pradėjo karščiuoti ir daužytis, — reikėjo

Magdalena Vinkšnaitienė

Rožių Puokštė

Sugrįžtant tavęs laukiau
Iš kažin kur toli
Ir rožių puokštę merkiau
Vėsiame vandeny.

Lėkė dienos su vėjais —
Nelaukė jos tavęs ...
Tik aš sapnus lydėjau
Per ilgesio marias.

O vazej puokštė rožių
Taip švelniai šypsojos...
Koks nuostabus jų grožis! —
Tau skirtos visos jos! — — —

Laukiau tavęs parymus
Sugrįžtant iš toli,
Ir rozės purpurinės
Vėsiame vandeny...

Kaitroje tirpo dienos,
Rožių puokštė alpo...
Ir lapeliai po vieną
Lenkėsi ir klaupė — — —

Ir... kai parėjai tu
Iš kažin kur toli —
Jau mirus rožių puokštė
Vėsiame vandeny — — —

1951 m. São Paulo

PIRMOJI BRAZILIJOS SOSTINĖ

(Atkelta iš 3 pusl.)

Jos sostinė buvo perkelta iš São Salvadoro į Rio de Janeiro. 44 Portugalijos valdovo vietininkai davinėjo savo iša kymus iš pirmosios Brazilijos sostinės, kurios garbė ir garsas greit buvo užmiršti. Tikrai puikios ir turtingos, auksu ir brangenybėmis žibančios bažnyčios ir senoviški rūmai dar byloja pravažiuojančiam keleiviui apie praeitus laikus.

RUSŲ ATOMINĖS BOMBOS

«New York Times» laikraščio mokslinės dalies redaktorius William L. Laurence pareiškė, kad rusų atominės bombos esančios tik vaikų žaislai prieš amerikietiškas 1951 metų gamybos tipo. Rusai esą atsilikę per 150 metų nuo Amerikos pramonės išsivystymo lygio, ir ši aplinkybė turi lemiančios reikšmės tiek atominėms ginklų gamyboje, tiek ir ginkluotos tautos išlaikymui.

VISAME PASAULYJE

Kinija—Puolikas

Kinijos valdžiai atmetus paskutinę rezoliuciją, pagal kurią Kiniją buvo prašoma pasitraukti iš Korejos ir pradėti bendras derybas dėl Korejos ateities, galima sakyti, kad nebeliks vilčių taikungam Korejos karo užbaigimui JAV-bės patiekė UNO politinių reikalų komisijai rezoliucijos projektą, kur Kinija yra pasmerkama kaip taikos laužytoja ir užpuolikė.

Rezoliucija yra svarstoma ir dar neįvyko balsavimų, kol įvairių kraštų atstovybės dar nėra gavusios galutinių įgaliojimų, kaip laikytis.

Jei ši rezoliucija bus priimta, turės būti nutartos sankcijos prieš Kiniją, o gal pasitelkti ir karines priemones.

Rusų Divizijos Kinijoje

Iš Tokio pranešama, kad 7 rusų divizijos yra pasiūstos į Kiniją, viena iš jų yra parašutininkų divizija. Divizijų paskirtis esanti pasipriešinti bet kokiam kinų nacionalistų įsiveržimui į kontinentalinę Kiniją.

KOREJOJE

(Atkelta iš 1 pusl.)

keš. Tokiu būdu 8-osios amerikiečių armijos daliniai vėl užėmė kai kuriuos miestus, kurie buvo pereitų savaičių laike užleisti komunistams. Be mūsų amerikiečiai vėl atsikėmė Wonju, Yongwol ir Hongs on ir dabar užima fronto liniją, kuri eina maždaug apie 50 km. į pietus nuo skiriamosios sienos tarp šiaurės ir pietų Korejos.

Militariniai specialistai aiškina, kad kiniečių divizijos neteko didelės dalies savo energijos ir veiklumo, kadan

gi tiekimo linijos nuo Mandžurijos karo bazių žymiai paigėjo, o transportas pasidarė nepaprastai sunkus dėl nepertraukiamos UNO aviacijos veiklos.

Fronte pradeda pasirodyti rusų gamybos lėktuvų — naikintuvų. Įvyko keletas oro kautynių, kuriose dalyvavo rusų UIG tipo, oro stumties variklių varomi lėktuvai, kurie yra rusų naujausieji naikintuvai. Iš abiejų pusių dalyvavo nuo 20 iki 40 lėktuvų, ir visose kautynėse iki šiol kiniečiai neteko po keletą lėktuvų, nepadarę amerikiečiams jokių nuostolių.

Jugoslavų manevrai.

Sausio mėn. 21-24 dienomis Jugoslavijoje įvyksta dideli kalnų kariuomenės manevrai. Šiuos manevrus stebėti buvo pakviesti pirma kartą po karo Prancūzijos, J. A. V-bių, Anglijos ir Italijos specialistai

STALINO SVEIKATA

Vėl yra gaunamos neoficialios žinios, kad raudonojo diktatoriaus sveikatos stovis yra pašlijęs.

Stalinus dabar yra 71 metų amžiaus ir turis širdies ligą. Stalinas pats rūpinasi pasikirti savo įpėdinius. Jie būsiatrys: Molotovas, Bulganin ir Beria.

Trumanas ir Stalinas

Kalbėdamas spaudos atstovams sausio mėn. 20 dieną prez. Trumanas pirmą sykį tiesioginiai ir asmeniškai puolė Staliną, apkaltindamas "despotu ir tironu", kurį galima palyginti su visats istorijos žinomais tironais. Pavyzdžiui Trumanas pareiškė: "Visi tironai yro vienodi, ir sovietų šešas yra panašus į senųjų ir moderniškujų laikų despotus. Jie siekia pavergti atskirą žmogų valstybės naudai, tuo laiku, kai mes kovojame, kad valstybė tarnautų žmonėms"

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recaodos) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

surišti. Nuo peršalimo gavo plaučių uždegimą. Pagelbos suteikti jam nebuvo kaip, nes gydytojas iš artimiausio miestelio to paties Gavrilkos kompartijos susirinkime buvo apšauktas «liaudies priešu», «dykaduoniu», ir ištremtas. Vaistininkas už tai, kad turėjo ūkį, irgi kartu su gydytoju buvo likviduotas...

Kitą rytą Gavriika baigė kalenti dantimis. Jį užkasė tose pačiose kapinėse, prie duobės pastatė medinį stulpą, prie kurio prikaldė raudonai dažytą, penkiakampę, skardinę žvaigždę. Komjauinių apylinkės vadas, agitpropas ir spartuolis, buvęs Gurkino adjutantas, pasakė kovingą «prakalbą», o kompartuolių choras paągaigoje užtraukė: «Pirmyn vergai nužemintieji...»

Piemenys varydami ganyklon gyvulius, radę šalia kelio pamesią krepšelį ir išbarstytas rudmėsės ilgiau spėliojo, kas juos čia galėjo pamesti.

★

— Pagausiu aš tave žalty, liepsiu žarnas kamuolin susukti, — pagrasino Šogamas, nunesdamas ant stalo ką tik gautąjį pranešimą.

Tame pranešime buvo išdėstyta, kad visi NKVD punktų dedamos pastangos surasti Mykoliuką ir jo palydovus, dviejų savaičių laikotarpyje, liko be vaisių. Jokių pėdsakų neužtikta. Jis išėmė iš porcigaro cigaretę, užsirūkė, nervingai atsikėlęs nuo kėdės ir priėjęs prie žemėlapio, emė jį tyrinėti iš naajo.

— Štai tau, kaip jis mane paklaidino kadugyne! Pasiučiau ieškoti «vėžiuko». Nei «vėžiuko», nei Mykoliuko, ir apie palydovus nei garso, nei balso, — galvojo Šogamas stovėdamas prie žemėlapio. — Čia! — nutarė jis bakstelėjęs pirštu žemėlapin, kur tašku buvo pažymėtas Barkūnų dvaras. Jis grįžo prie stalo, atsisėdo ir vartydamas emė skaityti gulėjusią priešais jį krūvą raštų, darydamas atskirame popieryje pažymėjimus. Po pusvalandžio, matyt, užbaigęs esamų pas jį pranešimų studijavimą, paskambino. Duryse pasirode Petrovas.

— Ką įsakysite, draugas viršininke? — paklausė jis kariškai įsitempdamas.

— Papildomai negavote jokių naujų pranešimų apie suimtojo Mykoliuko ir jo palydovų dingimą? — užklausė Šogamas.

— Pakartotinai telefonogramomis užklausti visi esantieji apygardoje NKVD punktai pranešė, kad jokių naujų paieškojimo davinių gauti nepavyko, — atsakė Petrovas.

— Tai štai kas! Dar šiandieną įsakykite kapitonui Kazarakiui vykti į Rudnikų miškus ištirti dalyką. Paskirkit iš spec-korpo trisdešimts žmonių Kazarakio dispozicijon. Toliau, čia mano parašytos instrukcijos, kur nurodyta, kaip jis nuvykęs vieton turės veikti. Padarykite nuorašą, kurį įteiksute Kazarakiui, originalą laikykite pas save. Aišku! — pasakė Šogamas paduodamas popierį Petrovui.

— Taip yra, aišku! — atsakė Petrovas žengdamas žingsnį pirmyn ir paimdamas iš Šogamo rankos paduodamą jam Mykoliuko gaudymo instrukcijų originalą.

— Galit eiti! — paliepė Šogamas Petrovui, išsiimdamas iš kišenės porcigarą ir atsilošdamas fotelyje.

— Klausau! — ir Petrovas dingo už durų. Už pusantros valandos trys sunkvežimiai pritalpinti ginkluotų enkavedistų išvyko iš Vilniaus miesto.

Po piet, apie antrą valandą, visa toji enkavedistų ekskursija sustojo Barkūnų dvaro kieme. Pirmasis išlipo kapitonas Kazarakis. Jo pasitikti iš dvaro rūmų išbėgo Fedka, buvęs Gurkino adjutantas.

Vaivarai paskandinus Gurkiną ir Goldmaną Merkyje, dabar Fedka buvo paskirtas šio dvaro valdovu.

— Sveikas, draugas Fiodorai! Aš pas tave į svečius ir dar ne vienas... Ar rasi vietos mus patalpinti? — užklausė Kazarakis paduodamas Fedkai ranką.

— «Svečias į namus...» — ir Fedka užsikirto; jis norėjo pridėti: «Dievas į namus», bet laiku susigriebė, ir vietoje «Dievas», jis pasakė: — «čerkai į nagus!»

— Na, gerai, manau man atsiras rūmuose vietos: o kur vyrus galima bus patalpinti? — klausė

sinėjo Kazarakis.

— Kiek išviso yra?

— Su manim esame trisdešimts penki žmonės.

— A... tai visi tilpsime po vienu stogu. Draugas kapitonas galėsit apsigyventi viršutiniame aukšte, o vyrai tilps didžiajame salone — tuščias dabar stovi. Tik telefoną reikės perkelti į jūsų kambarį. Lovų ten nėra, teks vyrams ant šiaudų pamiegoti. O jūs, draugas kapitonas, galėsit miegoti Dūnios lovoje. Manau nesiskūsit, kad kietai bus vienam... gulėti... — plepėjo Fedka.

— Gerai! Dabar einam. Parodyk kur manai mus patalpinti, — pertraukė Kazarakis eidamas pirmas dvaro rūmų link.

Apžiūrėjęs patalpas, kapitonas liko patenkintas. Jis liepė Fedkai parūpinti šiaudų ir visi atvykę išsidėstė didžiuliame salone. Vietos užteko. Pats Kazarakis užėmė viršutiniame aukšte buvusį Dūnios miegamąjį ir šalia jo kitą kambarį, kuriame stovėjo rašomasis stalas, sofa, du foteliai ir spinta su knygomis.

Kai patalpų reikalas buvo sutvarkytas, kapitonas pašaukė Fedka pas save ir, kada tas atbėgęs prisistatė, jis pradėjo su juo kalbėtis:

— Ar jūs, draugas Fiodorai, pažįstate buvusį kooperatyvo šoferį Barkū?

— Taip!

— Kokius jis čia gimines turi?

— Turi vieną brolių Algiuką, kuris gyvena prie sesers, ištekejusios už Rimtenio.

— Kur Barkaus brolis dirba?

— Jis mokosi vidurinėje mokykloje, ir šiemet užbaigs...

— O Rimtenis ir jo žmona kur gyvena ir ką veikia?

— Rimtenis dirba mašinistu plytinėje, o jo žmona kartu su juo...

— Mykoliuką irgi pažįsti? Giminių jis čia turi? — klausia toliau Kazarakis.

— Taip. Mykoliukas man yra labai gerai pažįstamas. — Čia Fedka norėjo pridėti: «ne vieną kartą jis man kailį išvanojęs», bet atminęs patarlės žodžius: «Gavai ir tylėk» nepasigyrė.

(Bus daugiau)

SPAUDA...

Pasanlio Lietuvių mokslo, literatūros, meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas

AIDAI

AIDŲ prenumeratos kaina metams:

JAV-bėse ir Pietų Amerikoje — 5 dol.

Kanadoje — 5.50 dol (kanadiški 6 dol.).

Kituose kraštuose — 6 dol. Atskiras numeris JAV — 50 c. kitur 55 c.

Administracijos adresas: Aidai, Kennebunk Port, Maine USA.

Brazilijoje užsisakyti galima V. Zelinoj per kun. Pijų Ragažinską, Caixa postal 4118.

Brangiausia dovana tėvų savo vaikams yra užpreaume ravimas vienintėlio pasaulyje vaikų mėnesinio žurnalo

Eglutės

Jėunučiai skaitydami «Eglutę» geriau pramoks gražiosios lietuvių kalbos ir išmoks mylėti Lietuvą.

Redaguoja žinomas poetas. rašytojas Bern. Brazdžionis.

Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas.

Metams kaina 3.5 dol. Adresas: Eglutė, P. O. Box 22. Montello Station, Broekton 68 Mass. USA

Mėnesinis, gausiai iliustruotas, religinis — patriotinis žurnalas

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS

Metams kaina 2 dol. Adresas: Franciscan Fathers Kennebunk Port, Maine USA

Religinio turinio, gausiai iliustruotas, mėnesinis žurnalas

ŽVAIGŽDĖ

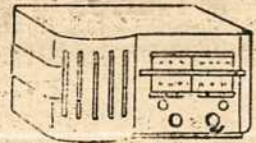
Metams kaina 2 dol. Adresas: Žvaigždė, 488 E. Seventh St. So. Boston 27, Mass, USA.

P. S. Visus šiuos leidinius, Brazilijoje, galima užsiprenu meruoti pas. kun. P. Ragažinską, arba sekmadieniais įsigyti prie bažnyčios Zelinoj.

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirkite pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

Kas nori pirkti MEZGIMO MAŠINAS

retilineas, rankines arba varomas suspaustu oru, siuvamasias, «Overlock», tinklams megsti mašinas, ir bet kokias tekstilės arba pramonės mašinas, importuotas arba esančias vietoje, kreipkitės į

JONĄ ANTANAITĮ

laišku: São Paulo - C. Postal 371 — Telefonu 2-4569.

Specializuota informacija veltui!

Sausio mėnesį: parduodu 4 retilineas ir 2 «Overlock»

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniiais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė

Visi bėga tekini

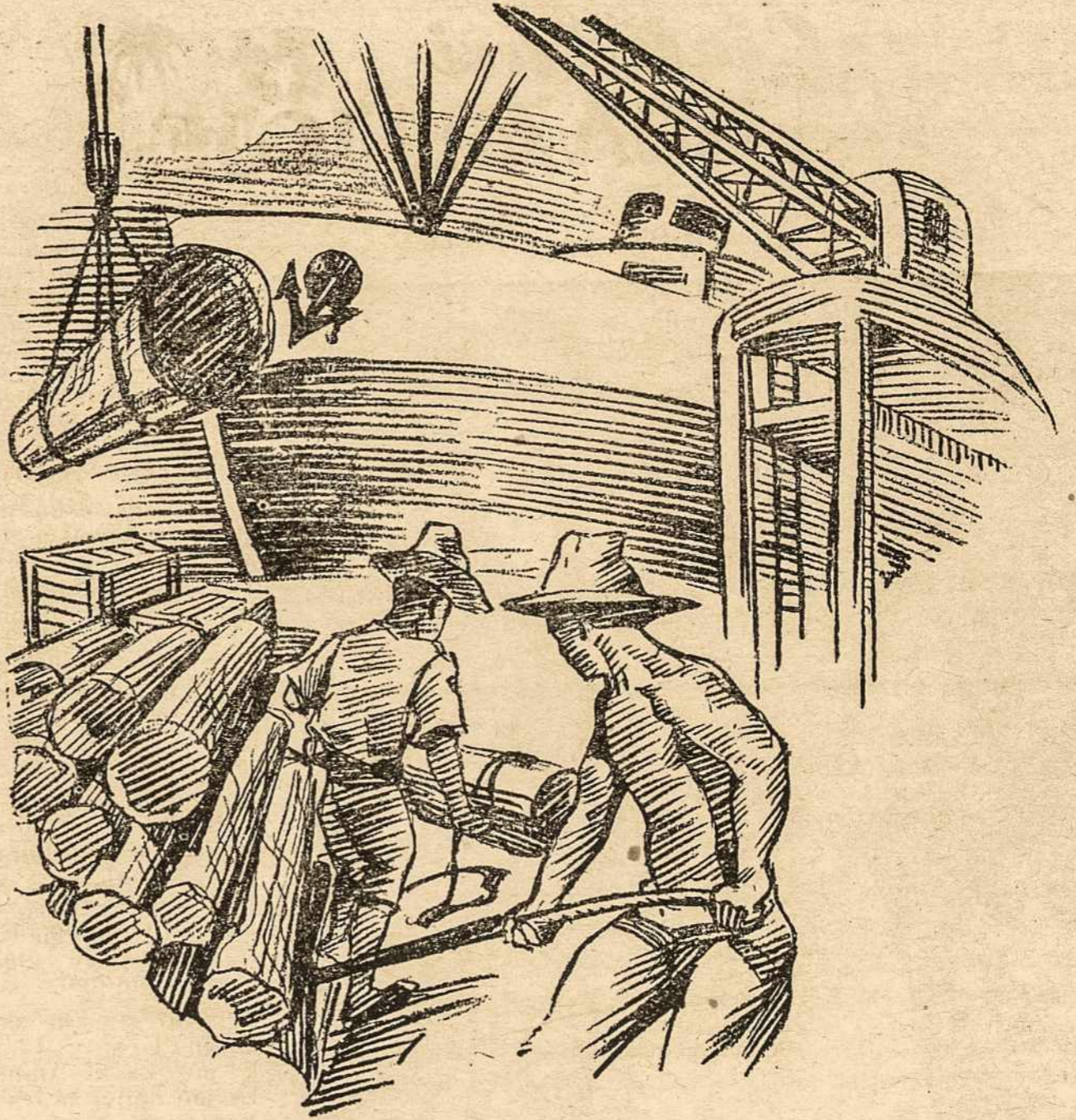
Jauni ir seni

Batus gaus visi

Kaina labai pigi!!!

įvairiu rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av, Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro

Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

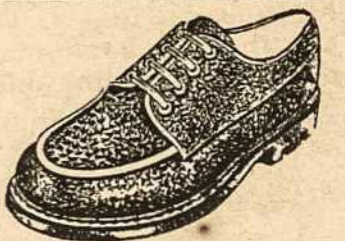
Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71

Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros

Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojines, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALOUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835

TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

Lietuviai BRAZILIJOJE

FLORIONAS PLADAS ir ONA PANGONYTĖ

Florionas Pladas ir Ona Pangonytė gruodžio mėn. 30 d. Vila Zelinos lietuvių bažnyčioj sumainė žiedus, sukurdami naują lietuviškos šeimos židinį. Jaunoji yra ilgametė Bendruomenės choristė. Naujai šeimai linkime daug laimės. Sutuokė jaunosios giminaitis kun. K. Miliauskas.

— Sausio mėn. 25 d. Vila Alpinoje seselių pranciškiškių vienuolyne gavo baltą velioną ir pradėjo no vicijatą Angela Joteikaitė.

Pradedančioms novicijata yra duodami nauji vardai. A. Joteikaitė gavo vardą — sesuo Marija Lucija.

Kadangi sesuo M. Lucija yra kelerius metus dalyvavusi «Vyčio» chore, todėl ir į iškilmes atvyko būrys choristų ir chorisėjų, choro vedėjas F. Girdauskas, visi namiškiai, kun. P. Ragažinskas, kun. K. Miliauskas ir daug pažįstamų.

— Šią savaitę pradėjo darbą jaunučių choras pamokos būna antradieniais ir penktadieniais 3 val. po piet. Chore gali dalyvauti mokyklinio amžiaus vaikai ir žemesniųjų gimnazijos klasių mokiniai.

Tėvai, siųskite savo vaikučius į chorą. Chorą moko muzikas A. Ambrozaitis. Esame dainų šalies vaikai. Būkime verti to vardo ir svetimuose kraštuose gyvendami.

— Šiomis dienomis yra gauti du laišakai iš Lietuvos. Vienas jų iki São Paulo kelio 13, o kitas net 18 mėnesių.

Orkestro Susirinkimas!

Sekmadienį, š. m. sausio mėn. 28 d. 15 val. Vila Zelinos parapijos mokyklos saleje, įvyks pirmasis naujai steigiamo orkestro susirinkimas.

Užsiregistravę ir norintieji būti dalyviai kviečiami būtinai atvykti.

Didelės iškilnės Piracaia parapijoj.

Piracaia parapijoj, kur klebonauja kun. A. V. Arminas, jau prieš metus laiko dailininkas Ant. Navickas pradėjo dekoruoti bažnyčios vidų. Lubos yra papuoštos visų popiežių, pradedant šventu Petru ir baigiant Pijumi XII, ir kitais paveikslais. Sienos taip pat dekoruotos iš šv. Istorijos imtais įvykiais. Didžiajame altoriuje yra Piracaia miesto vaizdas. Miestą laimina ištisės rankos Kristus. Didįjį altorių dar puošia didžiulės, iš gipso padarytos šv. Antano, šv. Povilo ir šv. Petro stovylos. Didžiąją naują puošia angelai nuliedinti iš cemento.

Taip pat pertvarkytas ir bažnyčios apšvietimas.

Meniniu atžvilgiu dailininko A. Navicko darbą tegali iverinti tik dailininkas. Tačiau ir eilinis žmogus įėjęs bažnyčion pajunta iš lubų, sienų ir

altoriaus spindintį religinio meno grožį, kilnią religinę nuotaiką.

Sausio mėn. 20-22 dienomis buvo parapijos šventė. Paskutinę dieną buvo pašventinti nauji paveikslai ir statulos. Šventinimus atliko Bragança vyskupijos vyskupas Dom José Mauricio da Rocha.

Iškilmų metu buvo pakviestas iš São Paulo L. F. šv. Juozapo Bendruomenės choras. Choras savo įspūdingu giedojimu žavėjo švenčių dalyvius. Choristus, už jų gražų giedojimą šauniai pavaišino. Palmidų metu salo giedojo K. Ambrozevičius. Chorui vadovavo muz. A. Ambrozaitis.

Piracaia parapijos bažnyčia yra viena gražiausių netik Bragança vyskupijoje, bet ir visoje Brazilijoje. Garbė už tai klebonui kun. A. Arminui ir dail. A. Navickui.

„Mūsų Lietuvos“ Prenumeratoriai:

Garbės prenumeratoriai:
Leonas Varnauskas Cr\$300,00

Prenumeratoriai ir rėmėjai:
Pranas Valiulis Cr. \$ 150,00
Povilas Ambrozevičius 150,00
Povilas Pavilionis 150,00
Rapolas Savickas 150,00
Aldona Dagelytė 100,00
Elena Pavilionienė 200,00
Kazys Jurgelevičius 100,00

Prenumeratoriai:
Pranas Dovydaitis 75,00
Povilas Aleknavičius 75,00

Reta Proga!

Piedadėje parduodamas ūkis susidedas iš 45 alkierių, gyvenamo namo 6x8 ir 5 kambarių, 22 vaismedžių ir daug eukalptų. Per vidurį ūkio teka upelis ir didelis Curityba kelias. (Kaina 45.000.00 kr.)
Teirautis pas P. Lapinską, Rua Caronel Ferreira 52. (Arba Wartemano bare)
Piedadė Est. São Paulo (Nuo S. Paulo 190 km.)

M E S I N Ė (Açougue)

Parsiduoda gerai įrengta, su didele freguezija ir geroj vietoj mėsinė (açougue) Vila Zelinėje. Yra gyvenamas butas. Darosi kontraktas ir daugeliui metų. Nuoma pigi. Parduoda ar keičia į namą. Teirautis Av. Zelina, 749 - Vila Zelina. — São Paulo

KARNAVALAS LIETUVIAMS!!!

Įvyks vasario mėn. 3, 4, 5, 6 dienomis, lietuvių mokyklos salėje, Rua Lituania 67.

Šokiai bus kasdien nuo 22 iki 4 val. ryto, o 4 d. (sekmdienį) ir 6 d. (antradienį) — šokiai bus ir po piet, nuo 14 iki 18 val.

Be populiarios karnavalo muzikos, bus grojami ir lietuviški šokiai.

Rengėjai

PIKNIKAS

Grandiozinis piknikas į Santos, kurį organizuoja «Alegria» jaunimas, įvyks vasario mėn. 25 d.

Bus specialūs autobusai, kurie iš Vila Zelinos São José aikštės išvyks 5 val. ryto.

Suinteresuotieji ekskursija prašomi iš anksto nusipirkti bilietus, kuriuos galima įsigyti pas «Alegrijos» narius, ir «Mūsų Lietuvos» Redakcijoje.

Kaina 50 kruzeirų.

LAIŠKAI

A. Žemaitaičiui, A. Butavičiui, B. Genevičiūtei, Ang. Dirsytei, A. Masiuliui, V. Karaškai, J. Klementui, D. Ruzgitei, A. Sakalauskaitei, V. Bukotai, M. Valeikai, Z. Jastrežemskiui, José Ambrozevičiui, J. Pundzevičiui, J. Murauskui, J. Litvaičiui, R. Pociui, A. Vitkūnui, J. Benertui, A. Izdauskui, V. Abraičiui, P. Brasui ir St. Milinavičiui.

Laiškus prašome atsiimti klebonijoje.

LIETUVI, NEUŽMIRŠK SAVO PAREIGOS DALYVAUTI VASARIO 16 MINĖJIME VASARIO MĖN. 18 D. 3 VAL. PO PIET, KONSERVATORIJOS SALĖJE AV. SÃO JOÃO 269. (Prieš didžiuosius pašto rūmus).

— Vasario mėn. 2 d. 8 val. Vila Zelinos bažnyčioj bus atlaikytos egzekvijos už a. a. Petro Šmatavičiaus vėlę. Giminės ir prieteliai prašomi atsilankyti.

NEUŽMIRŠKIME GRAŽIŲJŲ LIAUDIES DAINŲ.

Nesenai pasirodė Vytauto Kerbelio, «Lietuvių liaudies dainos» pritaikintos skambinti fortepionu, kartu su kiekvienos dainos žolžiais.

Kaina Šiaur. Amerikoj 2 doleriai, kituose kontinentuose 1 doleris. Greičiausiai (oro paštu) įsigyti galima pas patį autorių: Vytautas Kerbelis, Virrey Melo 1940, Buenos Aires, Argentina.

Amerikoj, Claytono mieste, mirė pasaulio sunkiausias žmogus. Jis buvo 1,74 m. aukščio ir svėrė 306 kg. o per juosmenį turėjo 2,8 m. apimties.

BROLIAI LATVIAI MUS KVIEČIA.

Latvių kolonija per «Mūsų Lietuvą», kviečia São Pauly gyvenančius lietuvius, šį sekmadienį, sausio mėn. 28 d. į

LATVIŲ KULTŪROS DIENA,

kuri įvyks Escola Caetano Campos patalpose, Praça da Republica, 53.

Kultūros dienos programoje bus latvių meno paroda ir muzikos, dainos bei literatūros programa.

Programa prasidės 15 val.

PAIEŠKO

Vytautas PETRONIS, paieško savo brolio Česlovo Petronio, prieš karą buvusio Kretingos akcizo revizoriumi. Jis yra vedęs mokytoją Jadvygą Empacheraitę.

Dėmesio!

Spaustuvei reikalingas berniukas. Kreiptis darbo valandomis nuo 8 iki 18 val. adresu Av. Zelina 706.

P I N I G U S U Ž «MŪSŲ LIETUVOS» P R E N U M E R A T A P R A Š O M E

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais